



NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE NEGE

naziv **MEHANIČNO ČIŠČENJE UPOGLJIVIH ENDOSKOPOV**

koda **20.03**

Ključne besede: **čiščenje, endoskopija, pripomočki**

Namen aktivnosti: **Priprava endoskopov za ponovno uporabo**

Potrebni pripomočki:

- osebna zaščitna oprema – zaščitne rokavice, očala, predpasnik, maska
- zaprta posoda za prenos umazanega endoskopa
- encimski detergent
- tekoča pitna voda
- umivalno korito ustrezne velikosti
- krpice
- ščetke za čiščenje kanalov ustrezne dimenziije
- tester za izvedbo testa prepustnosti endoskopa
- razkužilo za roke

Predvideni čas izvajanja protokola (aktivnosti): **20 minut**

Skrbnik protokola aktivnosti zdravstvene nege:

Sekcija MS in ZT v endoskopiji

Potrebno število oseb za izvedbo aktivnosti: **1**

odgovorna oseba protokola: **Tatjana Gjergek**

omejitve, pripombe

Aktivnost ZBN lahko izvede:

bolničar	NE	
technik zdravstvene nege	DA	<i>s specialnimi znanji</i>
diplomirana medicinska sestra	DA	<i>s specialnimi znanji</i>
diplomirana babica	DA	<i>s specialnimi znanji</i>
študent, pripravnik	NE	



NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTENE NEGE

Izvedba aktivnosti zdravstvene nege:

1.	Endoskop ob izvlačenju obrišemo s staničevino. Konico upogljivega endoskopa potopimo v raztopino detergenta in aspiriramo 50-100 ml raztopine encimskega detergenta	opombe: <i>Postopek začnemo izvajati takoj po končani preiskavi, da se prepreči zasušitev organskih ostankov na endoskopu in v kanalih.</i>
2.	Odstranimo insuflacijski in aspiracijski gumb in namestimo gumb za izpihanje oz. postavimo ročico na steklenički z vodo v položaj za izpihanje (odvisno od tipa upogljivega endoskopa). Odstranimo gumico iz delovnega kanala in distalno kapo (odvisno od tipa endoskopa)	<i>Dosežemo čiščenje insuflacijskega kanala. Kanali so dostopni čiščenju.</i>
3.	Z mehko krpo namočeno v raztopino detergenta očistimo zunanjost upogljivega endoskopa od kontrolnega dela proti konici	<i>Čistimo od manj proti bolj umazanemu delu endoskopa.</i>
4.	Opravimo test prepustnosti v banjici s čisto vodo.	<i>Preprečimo večje poškodbe endoskopa, ki bi nastale med čiščenjem in razkuževanjem.</i>
5.	Odstranimo rokavice in razkužimo roke. Endoskop odklopimo od izvora svetlobe in videoprocesorja in namestimo vodozaščitno kapo.	<i>Preprečimo kontaminacijo okolice in pripravimo endoskop za transport.</i>
6.	V zaprti posodi odnesemo endoskop v ločen prostor za razkuževanje	<i>Preprečimo kontaminacijo okolice.</i>
7.	Endoskop potopimo v raztopino encimskega detergenta. S krtačko ustrezone dimenziije preščetkamo vse dostopne kanale upogljivega endoskopa. Postopek ponovimo tolkokrat, da je ščetka ob izvlačenju čista.	<i>Odstranimo umazanijo, ki bi zmanjšala učinke razkuževanja in preprečimo nastajanje biofilma v kanalih.</i>
8.	Gumbe očistimo z manjšo krtačko in speremo s tekočo pitno vodo.	<i>Gumbi so pripravljeni za razkuževanje skupaj z endoskopom.</i>
9.	Zunanost upogljivega endoskopa in kanale speremo s tekočo pitno vodo.	<i>Odstranimo ostanke detergenta. Endoskop je pripravljen za proces razkuževanja.</i>
10.	Iz kanalov endoskopa odstranimo ostanke vode.	<i>Preprečimo redčenje razkužila med procesom razkuževanja.</i>



NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTENE NEGE

Opombe, omejitve protokola:

- Priporoča se uporaba encimskih mil
- Med ščetkanjem je priporočljivo, da je celoten upogljivi endoskop potopljen v raztopino encimskega detergenta
- Če uporabljamo encimski detergent z dodanim razkužilom, lahko raztopino uporabljamo za delovni dan, oziroma dokler ni vidno umazana
- Priporoča se sveže pripravljena raztopina encimskega detergenta za vsako čiščenje
- Za čiščenje se priporoča uporaba rokavic z manjšo prepustnostjo
- Priporoča se uporaba ščetk za enkratno uporabo. V primeru ščetk za večkratno uporabo je potrebno pred uporabo preveriti stanje ščetke (nepoškodovana)
- Pomembna je higiena rok in pravilna uporaba zaščitnih rokavic

Temeljna literatura:

- Beilenhoff U et al. ESGE/ESGENA guideline for cleaning and disinfection in gastrointestinal endoscopy. Endoscopy 2008;939-957. GLEJ PREVOD V PRILOGI.
- Guidelines on cleaning and disinfection in GI endoscopy. Endoscopy 2000; 32: 76-83
- ESGE/ESGENA Technical note on cleaning and disinfection (2003).Endoscopy 2003; 35: 869-877

sklep skrbnika nacionalnega protokola

Sekcija MS in ZT v endoskopiji

organ, ki izdaja sklep o ustreznosti:

številka sklepa:

datum:

odgovorna oseba:

Tatjana Gjergek

I. sklep o ustreznosti nacionalnega protokola

Delovna skupina za protokole aktivnosti ZBN

3/14

30.03.2014

Majda Oštir

II. sklep o ustreznosti nacionalnega protokola

Upravni odbor Zbornice Zveze

1/14

02.04.2014

Darinka Klemenc

III. sklep o ustreznosti nacionalnega protokola

Razširjeni strokovni kolegij za zdravstveno nego pri MZ

411/25

07.05.2014

Zdenka Kramar

05a/96-2015

14.01.2015

Dokument objavljen na spletni strani Zbornice – Zveze dne **02.02.2015**

Nacionalni protokol se uporablja najmanj do: **01.02.2017**